

SAK 11/2005

REGULERING AV FISKE ETTER UER I 2006

Peter Gullestad viste til saksdokumentet hvor det fremkommer:

1. SAMMENDRAG OM ENDRINGER I FORHOLD TIL ÅRETS REGULERING

Fiskeridirektøren foreslår videreføring av reguleringsopplegget for trålfisket etter uer nord for 62° N. Fiskeridirektørens foreslår videreføring av reguleringsopplegget for det konvensjonelle fisket etter uer nord for 62° N. Dette med unntak av fredningsperioden som foreslås endret fra å gjelde i tidsrommet 20. april til 19. juni til å gjelde april, mai og august.

2. BIOLOGISKE TILRÅDNINGER

2.1 Vanlig uer (*Sebastes marinus*)

I henhold til ICES- rådgivningen har Bestanden har hatt sviktende rekruttering siden tidlig på 1990-tallet, og ICES vurderer bestanden til å ha redusert reproduksjonsevne. Toktresultat og fangstrater fra trålfisket viser en klar reduksjon i forekomst, og indikerer at bestanden nå er nær et historisk lavmål. Årsklassene det siste tiåret har vært svake og blir stadig mindre. Bestanden er derfor svært svak. Denne situasjonen ventes å vedvare i mange år.

ICES tilrår strengere reguleringer og større vern på grunn av fortsatt nedgang i gytebestand og rekruttering. Dagens reguleringstiltak er utilstrekkelige. ICES anbefaler stopp i alt direkte fiske, utvidelse av fredningen, og skjerpede bifangstreguleringer for trål. Det er viktig med et sterkt yngelvern for å sikre rekruttering og gjenoppbygging av bestanden. Det er videre nødvendig med bedre statistikk for bifangst av vanlig uer i silde- og kolmulefisket i Norskehavet, og reguleringer som begrenser dette.

Havforskningsinstituttet støtter i vedlagte brev (./.) anbefalingen fra ICES.
Havforskningsinstituttet uttaler videre:

”Vanlig uer er en langlivet art og blir gytemoden først ved alder 12-15 år. Det tar derfor svært lang tid før effekten av reguleringstiltak kan hentes ut som økt fangst. Sagt med andre ord, dersom man ønsker økt fangst av vanlig uer i løpet av en 20- årsperiode må det handles straks med maksimalt vern. Det er biologisk helt uholdbart at det fortsatt foregår et åpent og ubegrenset fiske med andre redskaper enn trål på denne pressete bestanden. Havforskningsinstituttet anbefaler at fredningen utvides til å gjelde hele året, og at man i fredningsperioden ikke kan ha mer enn 15% uunngåelig bifangst av vanlig uer, avregnet over en hel uke, i fiske etter andre arter med konvensjonelle redskaper. Fiskeriavtalen med Russland for 2006 setter bifangstprosenten av uer (samlet for vanlig uer og snabeluer) for trål til 15%, regnet i vekt av totalfangsten i hvert hal. Analyser av norske fangstdagbøker fra trål viser i imidlertid at bifangstprosenten bør kunne reduseres til 10% uten å hindre nevneverdig utøvelsen av fisket etter andre arter.

For å begrense bifangsten av vanlig uer i silde- og kolmulefisket i Norskehavet, bør Norges økonomiske sone og fiskervernsonen ved Svalbard stenges for alt internasjonalt kolmulefiske, eventuelt at det innføres en ny østlig grense for slikt fiske. For sildefisket må tilsvarende reguleringer vurderes, alternativt mye strengere bifangstbegrensning enn nåværende 15% i vekt, og øyeblikkelig stenging av felt med stor uer-innblanding.”

2.2 Snabeluer (*Sebastes mentella*)

ICES anbefaler en fortsettelse av reguleringene som gjelder for 2004, dvs. ikke noe direkte trålfiske etter uer, stenging av områder og lave tillatte bifangst-rater. Denne anbefalingen gjelder inntil nye tokresultat kan vise til en klar økning i gytebestand og yngelforekomster. Det er viktig med maksimalt yngelvern (f.eks begrensninger av bifangst i rekefisket) for å sikre at rekrutterende årsklasser bidrar så mye som mulig for å gjenoppbygge bestanden, og det bør derfor vurderes å redusere dagens tillatte bifangst av ueryngel i rekefisket.

3. REGULERING AV TRÅLFISKET ETTER UER NORD FOR 62° N

3.1 Fisket med stormasket trål

For fisket med trål ble det med virkning fra 1. januar 1997 iverksatt reguleringstiltak som reflekterte den bekymringsfulle bestandssituasjonen for snabeluer (*sebastes mentella*).

Hovedmålsettingen var å redusere fisket av snabeluer så mye som praktisk mulig. En forutsetning for å få dette til var at reguleringene gjaldt all uer slik at en unngikk problemene med riktig identifisering av uerart. Samtidig hadde reguleringene som mål å «treffe» snabelueren, og i så liten grad som mulig vanlig uer. Videre ble det vektlagt at vernetiltaket for snabeluer i minst mulig utstrekning skulle ramme fisket etter andre arter.

På denne bakgrunn ble det i 1997 satt forbud mot et direkte fiske etter uer i fiskevernsonen ved Svalbard og i Norges økonomiske sone nord og vest for rette linjer mellom følgende punkter:

- A) N 70°00'   E 05°21' (ved NØS ytre grense)
- B) N 70°00'   E 17°30'
- C) N 73°30'   E 18°00'
- D) N 73°30'   E 35°56' (ved NØS ytre grense)

Ved fiske etter andre fiskeslag i forbudsområdet var det adgang til å ha inntil 25% uer i vekt som bifangst i de enkelte fangster og ved landing.

Videre ble det med virkning fra 1. mars 2000 for å ytterligere redusere fangsten av snabeluer, i tillegg iverksatt stengning av to områder i Norges økonomiske sone med totalforbud mot å fiske med stormasket trål. De to områdene som 1. mars 2000 ble stengt for fiske med stormasket trål ble avgrenset slik:

Område 1: Et område avgrenset av rette linjer mellom følgende posisjoner:

1. N 66° 30` Ø 06° 59`
2. N 66° 21` Ø 06° 44`
3. N 65° 43` Ø 06° 00`
4. N 65° 20` Ø 06° 00`
5. N 65° 20` Ø 05° 30`
6. N 66° 00` Ø 05° 30`
7. N 66° 30` Ø 06° 34,27` herifra i rett linje til pkt. 1.

Område 2: Et område avgrenset av rette linjer mellom følgende posisjoner:

1. N 62° 36` Ø 03° 00`
2. N 62° 10` Ø 01° 15` (ved NØS ytre grense)
3. N 62° 40` Ø 00° 52` (ved NØS ytre grense)
4. N 63° 00` Ø 03° 00` herifra rett linje mot sør til pkt. 1.

For å gi snabelueren et styrket vern ble Område 1 utvidet med virkning fra 1. januar 2002 til å gjelde et område avgrenset av rette linjer mellom følgende posisjoner:

1. N 66° 30` Ø 06° 59`
2. N 66° 21` Ø 06° 44`
3. N 65° 43` Ø 06° 00`
4. N 65° 20` Ø 06° 00`
5. N 65° 20` Ø 05° 30`
6. N 66° 00` Ø 05° 30`
7. N 66° 30` Ø 06° 34,27`
8. N 67° 10` Ø 08° 00`
9. N 67° 10` Ø 08° 35`
10. N 67° 00` Ø 08° 18`
11. N 66° 50` Ø 08° 09` herifra i rett linje til pkt. 1.

Med virkning fra 1. januar 2003 ble det også innført forbud mot et direkte fiske etter uer (vanlig uer og snabeluer) med trål i Norges økonomiske sone nord for 62° N. Samtidig ble tillatt bifangst redusert til 20%. Med virkning fra 1. januar 2005 ble tillatt bifangst ytterligere redusert til 15%.

ICES anbefaler at det undersøkes hvorvidt en lavere bifangstprosent enn 15% kan være forenlig med utøvelsen av trålfisket etter andre arter. Som det fremgår av tabell 1 har bifangsten av uer i trålfisket økt fra 2004 til 2005. Dette er en uheldig utvikling. Siktemålet må være at tillatt innblanding av uer i trålfisket ikke overstiger behovet for uunngåelig bifangst. Eventuell innstramming av bifangstordningen ble diskutert i forbindelse med inngåelse av kvoteavtalen med Russland for 2006. Partene ble imidlertid enige om å videreføre bifangstordningen i 2006 som innebærer at det i fisket med stormasket trål etter andre fiskeslag er tillatt å ha inntil 15% bifangst av uer i vekt av de enkelte fangster og av landet fangst.

Dette innebærer at forbudet mot et direkte fiske etter uer (vanlig uer og snabeluer) med stormasket trål nord for 62° N videreføres i 2006. Det blir tillatt å ha inntil 15% bifangst av uer i vekt i de enkelte fangster og ved landing.

3.2 Innblanding av uer i trålfiske etter reker

I kvoteforhandlingene mellom Norge og Russland for 2006 er for øvrig tillatt innblanding av ueryngel i rekefisket redusert fra 10 til 3 yngel pr. 10 kg reker. Utøvelsesforskriften blir endret i samsvar med dette med virkning fra 1. januar 2006.

3.3 Bifangst av uer i trålfiske etter vassild og kolmule

De to områdene som er stengt for fiske med stormasket trål er i utgangspunktet også stengt for fiske etter vassild og kolmule med småmasket trål. Fartøy med vassildtråltillatelse kan imidlertid fiske etter vassild innenfor de stengte områdene med flytetrål i perioden 1. mars til og med 31. mai. Fartøy som fisker vassild innenfor de stengte områdene har ikke adgang til å ta uer som bifangst. Ved fiske etter vassild innenfor de stengte områdene er det tillatt å ta kolmule som bifangst.

Ved fiske etter vassild utenfor de stengte områdene nord for 62° N ble det med virkning fra 1. januar 2004 åpnet opp for en bifangstadgang på 5% av hensyn til behovet for uunngåelig bifangst og av hensyn til en klart definert grense for en slik bifangstadgang.

Havforskningsinstituttet viser også til behov for å begrense bifangsten av vanlig uer i kolmulefisket i Norskehavet. Fiskeridirektøren antar at når en får på plass et internasjonalt kvoteregime gjennom en kolmuleavtale vil det i seg selv redusere problemet med uønsket bifangst av uer i kolmulefisket. En slik avtale vil også gi bedre muligheter til å sette inn adekvate regulerings tiltak på dette området. Fiskeridirektøren vil derfor følge utviklingen i kolmulefisket for eventuelt komme tilbake med konkrete forslag til regulerings tiltak for redusere problemet med bifangst av uer i kolmulefisket.

Fiskeridirektøren foreslår at gjeldende reguleringsopplegg for fiske med småmasket trål etter vassild og kolmule som er fastsatt for å beskytte fangst av uer videreføres.

4. REGULERING AV KYSTFISKET ETTER UER NORD FOR 62° N

4.1 Innledning

Spørsmålet om regulering av kystfisket etter uer nord for 62° N ble behandlet av en egen arbeidsgruppe som avgav innstilling 21. november 2003.

Saken ble lagt frem for Reguleringsrådet som sak 16/03 den 2. desember 2003. Reguleringsrådet tilrådte at innstillingen ble sendt ut på ordinær høring.

Fiskeridirektoratet foreslo på bakgrunn av arbeidsgruppens innstilling og høringsinstansenes merknader følgende tiltak for regulering av kystfisket etter uer nord for 62° N:

- Det innføres en fredning av uer i yngleperioden i tidsrommet 1. april til og med 6. juni samt en fiskestopp i perioden 1. august til og med 31. august.
- I de periodene fisket er stoppet gis det anledning til å ha inntil 10% bifangst av uer ved

- fiske etter andre arter. Bifangsten av uer avregnes pr. uke.
- Det fastsettes et generelt minstemål for vanlig uer på 32 cm og det gis anledning til å ha inntil 10% uer i antall under minstemål.
  - Med virkning fra 1. januar 2006 fastsettes det forbud mot å bruke garn i fisket etter uer med mindre maskestørrelse enn 120 mm (60 mm halvmaske).

Den 14. april 2004 ble det gjennom endring av forskrift av 10. oktober 1989 om maskevidde, bifangst, fredningstid og minstemål m.v. ved fangst av fisk og sild iverksatt følgende tiltak for regulering av kystfisket etter uer nord for 62° N:

- Det innføres en fredning av uer i yngleperioden i tidsrommet 1. mai til og med 31. mai
- I fredningsperioden gis det anledning til å ha inntil 20% bifangst av uer ved fiske etter andre arter. Bifangsten av uer avregnes pr. uke.
- Det fastsettes et generelt minstemål for vanlig uer på 32 cm og det gis anledning til å ha inntil 10% uer i antall under minstemål.
- Med virkning fra 1. januar 2006 fastsettes det forbud mot å bruke garn i fisket etter uer med mindre maskestørrelse enn 120 mm (60 mm halvmaske).

Fra 2005 er tillatt bifangst redusert fra 20 til 15%. Fredningsperioden er i 2005 utvidet til å gjelde i tidsrommet 20. april til og med 19. juni.

ICES tilrår som nevnt strengere reguleringer og større vern på grunn av fortsatt nedgang i gytebestand og rekruttering. Dagens reguleringstiltak er i denne sammenheng utilstrekkelige.

Fiskeridirektøren legger til grunn at tilrådommen fra ICES og Havforskningsinstituttet krever strengere reguleringstiltak i kystfisket etter uer.

Tabellen nedenfor gir en oversikt over norsk fiske etter uer nord for 62° N i perioden 1990-2005. Fangsttallene omfatter både snabeluer og vanlig uer.

Tabell 1: Fangst av vanlig uer og snabeluer nord for 62°N.

År	Konvensjonelle redskaper	Trål		SUM	
	Alt antatt som vanlig uer	Vanlig uer og snabeluer	Herav: Vanlig uer ³	Vanlig uer	Sum begge arter
1990	6.126	27.393	17.791	23.917	33.519
1991	7.175	42.150	8.697	15.872	49.324
1992	7.606	15.777	5.094	12.700	23.383
1993	7.661	10.643	5.476	13.137	18.303
1994	7.507	13.934	7.448	14.955	21.441
1995	7.665	8.477	4.914	13.516	16.141
1996	7.819	13.832	5.244	15.622	21.651
1997	6.819	11.982	7.363	14.182	18.801
1998	7.989	18.227	5.272	16.540	26.216
1999	9.399	15.190	7.406	16.750	24.588
2000	8.829	10.193	4.180	13.032	19.023
2001	6.478	16.554	2.677	9.158	23.032
2002	5.544	5.170	2.970	8.514	10.714
2003	5.613	2.447	1.374	6.987	8.060
2004 ¹	4.151	2.707	1.897	6.048	6.858
2005 ²	3.436	3.535	..	..	6.971

Kilde: Sluttseddelstatistikk

¹ Foreløpige tall.

² Tall pr 6. november 2005

³ Beregnet av HI

4.2. Fredningsperioder

Arbeidsgruppen som avgav innstilling i november 2003 var enig om at det iverksettes fredningsperioder både av hensyn til vern av uer i yngelperioden og av hensyn til målsettingen om å redusere fiskepresset.

I arbeidsgruppens rapport er det gitt følgende begrunnelse til forslaget om fredningsperioder:

”Det direkte fisket etter vanlig uer foregår hovedsakelig med garn i månedene april-mai og august-november (se Tabell 7-8 og Figur 4.). Det direkte fisket i april-mai foregår på konsentrasjoner dominert av hunnfisk i yngelperioden. En fredning i denne perioden kan derfor ha en ekstra god effekt ved at man unngår fangst av rene hunnfisk konsentrasjoner i tillegg til å redusere den generelle beskatningsgraden. Det hevdes også fra fiskerhold at kvaliteten på vanlig uer i yngletiden april-mai er dårligere enn til andre tider av året.

En fredning bare i april og mai måned vil imidlertid ikke være tilstrekkelig til å få ned beskatningsgraden til et forsvarlig biologisk nivå når man ønsker et fremtidig utbytte av denne bestanden på det nivå som denne bestanden har gitt oss de siste ti-årene. Dersom man ønsker å oppnå en tilstrekkelig effekt av reguleringen, bør derfor en fredningsperiode, evt. med tillatt uunngåelig bifangst, fra og med august måned og utover vurderes.

Tabell 4 viser hvordan fangstene for fartøy under 28 m i gjennomsnitt for perioden fra 1990 til 2002 har fordelt seg på de ulike etter fangstmåned og fangstområde.

Tabell 4

	Område	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des	Sum
03	Øst-Finnmark	7	10	19	48	60	49	20	87	107	85	39	11	543
04	Vest-Finnmark	20	46	65	101	59	84	50	120	209	229	134	37	1 153
05	Røstbanken til Malangsgrunnen													
	Malangsgrunnen	36	61	97	143	80	162	120	299	300	246	178	60	1 783
00	Vestfjorden	37	46	32	42	110	40	29	47	89	102	95	36	705
06	Helgeland	35	33	29	168	313	93	41	115	160	140	163	73	1 362
07	Møre	31	16	18	53	209	88	58	74	78	65	92	49	830
	Andre	1	1	1	6	7	7	1	6	9	6	4	3	52
	Sum	168	214	259	561	838	523	319	747	951	873	705	269	6 429

Tabellen viser at de største fangstene blir landet i mai og tidlig på høsten.

Tabell 5 viser gjennomsnittlig fangst av uer i % tatt av fartøy under 28 m som fisker med konvensjonelle redskaper i perioden 1990 – 2002 fordelt etter fangstmåned og område.

Tabell 5,

	Område	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des	Sum
03	Øst-Finnmark	1 %	2 %	3 %	9 %	11 %	9 %	4 %	16 %	20 %	16 %	7 %	2 %	100 %
04	Vest-Finnmark	2 %	4 %	6 %	9 %	5 %	7 %	4 %	10 %	18 %	20 %	12 %	3 %	100 %
05	Røstbanken til Malangsgrunnen													
	Malangsgrunnen	2 %	3 %	5 %	8 %	4 %	9 %	7 %	17 %	17 %	14 %	10 %	3 %	100 %
00	Vestfjorden	5 %	7 %	4 %	6 %	16 %	6 %	4 %	7 %	13 %	14 %	13 %	5 %	100 %
06	Helgeland	3 %	2 %	2 %	12 %	23 %	7 %	3 %	8 %	12 %	10 %	12 %	5 %	100 %
07	Møre	4 %	2 %	2 %	6 %	25 %	11 %	7 %	9 %	9 %	8 %	11 %	6 %	100 %
	Andre	3 %	3 %	2 %	11 %	14 %	13 %	1 %	11 %	17 %	11 %	8 %	5 %	100 %
	Sum	3 %	3 %	4 %	9 %	13 %	8 %	5 %	12 %	15 %	14 %	11 %	4 %	100 %

Disse tallene kan variere fra år til år, men ikke mer enn at gjennomsnittstall for hele perioden gir et noenlunde godt bilde av hvordan fangsten fordeler seg på måneder. Tabellen viser at det gjennomgående fiskes mest uer i april og mai, og fra og med august og ut november. I alle områder fiskes det uer i alle områder i andre halvår, særlig i de tre nordligste områdene.”

Representantene fra Fiskeridirektoratet og Havforskningsinstituttet foreslo i arbeidsgruppen at det som et minimum innføres fredning av uer i yngelperioden i tidsrommet 1. april til og med 6. juni samt en fiskestopp i perioden 1. august til og med 31. august.

og en måned hvor industrien har henvendt seg til fiskerne fordi etterspørselen etter uer er høyere enn tilbudet.

Kjell Nedreaas viste til at en i sakspapirene behandler både snabeluer og uer. Når det gjelder snabeluer har en ikke hatt gode årsklasser siden 1991. Årets årsklasse (fra det siste gjennomførte toktet) viser den beste årsklassen på 10 år. Det er gledelig at tillatt innblanding av ueryngel i rekefisket er redusert. Når det gjelder vanlig uer, mener ICES og HI at dagens reguleringstiltak er utilstrekkelig. Vanlig uer vokser seint og blir gytemoden først ved 12-15 års alder. Dette er ikke forenelig med et direktefiske etter uer. Det konvensjonelle fisket etter uer må kunne begrenses mer. HI anbefaler at fredningen utvides til å gjelde hele året, og at man i fredningsperioden ikke kan ha mer enn 15 % uungåelig bifangst av vanlig uer i fiske etter andre arter med konvensjonelle redskap. Trålerne driver ikke et direkte fiske etter uer. Analyser av norske fangstdagbøker fra trål viser at trålerne kunne klart seg med 10 % bifangst uten å hindre nevneverdig utøvelsen av fisket etter andre arter. For å begrense bifangsten av vanlig uer i silde- og kolmulefisket i Norskehavet, bør NØS og fiskevernsonen ved Svalbard stenges for alt internasjonalt kolmulefiske, eventuelt at det innføres en ny østlig grense for slikt fiske. I sildefisket bør en også være oppmerksom på innblanding av uer.

Peter Gullestad viste til at et internasjonalt kvoteregime gjennom en kolmuleavtale vil gi muligheten til et helt annet regime mht. stengning av felt. Fiskeridirektøren vil følge utviklingen i kolmulefisket for eventuelt å komme tilbake med forslag til tiltak for å redusere bifangst av uer i kolmulefisket. Når det gjelder kystfisket opplyste Fiskeridirektøren at han her følger opp det mindretallet i arbeidsgruppen foreslo; fredning i april, mai og august. Fredning i april og mai kan begrunnes på bakgrunn av kvantum og det at en ønsker å beskytte hunnfisken i gyteperioden. Fredning i august begrunnes med at dette er en god fiskemåned. Fiskeridirektøren kan imidlertid være villig til å diskutere alternative måneder enn august, men at han vil være kvantumsorientert.

Thor Wold viste til at det er mer gunstig å stenge i september. Alternativt foreslås 15. september – 15. oktober.

Arne Helge Kristoffersen viser til at Norges Kystfiskarlag ønsker å holde kystflåtens fiske etter uer åpent. Er alternativet en fredningsperiode i august eller september, foretrekkes september. Gjeldende minstemål er 32 cm. Det antas at ca halvparten av bestanden vil være gytemoden ved en størrelse på 32-35 cm. Et minstemål på 35-37 cm er tidligere vurdert som det biologisk optimale. Norges Kystfiskarlag går derfor inn for at minstemålet i fisket etter uer økes fra 32 til 35 cm.

Kjell-Olaf Larsen opplyste at FHL ikke finner det vesentlig forskjellig om fisket er stengt i august eller september.

Peter Gullestad konstaterte at Rådet var positiv til å bidra for å verne ueren. Det er flere forhold langs kysten som må veies opp mot hverandre slik at en får en rimelig byrdefordeling når en skal beslutte om fisket skal være stengt i august eller september.

Kjell Nedreaas viste til at det i bestandssammenheng vil ha like stor effekt å stenge direktefisket etter uer i september som august, men at HI mener dette ikke er godt nok. Når det gjelder forslaget om å øke minstemålet fra 32 til 35 cm er det positivt. Minste tillatte maskevidde i kystfisket etter uer er fra 1. januar 2006 120 mm. Dette er forenelig med

minstemålet på 32 cm. En maskevidde på 135 mm i trålfisket etter uer er imidlertid ikke i samsvar med minstemålet på 32 cm.

Peter Gullestad viste til at minstemålet må korrespondere med maskevidden. Her har vi et tilfelle hvor minstemålet korresponderer med maskevidden i garnfisket, men ikke i trålfisket. Dette innspillet vil Fiskeridirektøren ta med seg videre.

Han fikk etter dette enighet i Reguleringsrådet om å innføre forbud mot å fiske uer med konvensjonelle redskaper i april, mai og september.

Det var ellers full enighet om Fiskeridirektørens øvrige forslag til regulering for 2006.